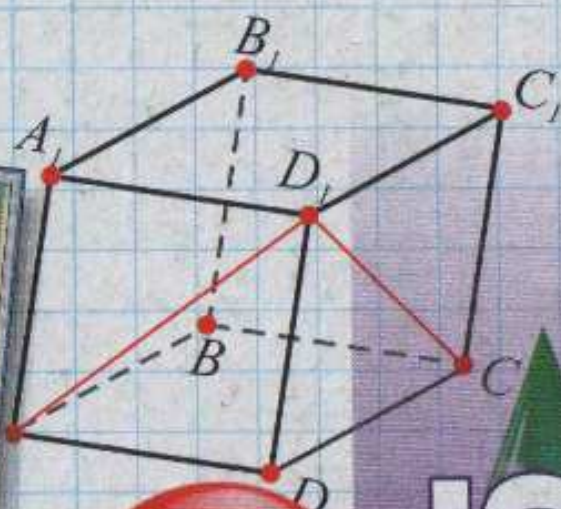

11
КЛАС

ВІДПОВІДІ

до підсумкових
контрольних робіт
для ДПА

МАТЕМАТИКА

2015

Видавництво

«Підручники
і посібники»

ЗМІСТ

Варіант 1.....	3
Варіант 2.....	5
Варіант 3.....	7
Варіант 4.....	9
Варіант 5.....	11
Варіант 6.....	14
Варіант 7.....	17
Варіант 8.....	20
Варіант 9.....	23
Варіант 10.....	25
Варіант 11.....	27
Варіант 12.....	29

allodz.net

ВАРІАНТ 1

1. $42 - 18 + 24 : 6 = 42 - 18 + 4 = 28.$

Відповідь: В.

2. $\begin{cases} x = 2y - 1, \\ x + 5y = 13; \end{cases} \begin{cases} x = 2y - 1, \\ 2y - 1 + 5y = 13; \end{cases} \begin{cases} x = 2y - 1, \\ 7y = 14; \end{cases} \begin{cases} x = 3, \\ y = 2. \end{cases}$

(3; 2). В-дь: Б.

3. $a^{-4} = \frac{1}{a^4}.$

Відповідь: Г.

4. $b_1 = 16; q = 8 : 16 = 0,5; S = \frac{b_1}{1-q} = \frac{16}{1-0,5} = \frac{16}{0,5} = 32.$ В-дь: А.

5. $\frac{2\pi}{3} = \frac{2 \cdot 180^\circ}{3} = 120^\circ.$

Відповідь: Б.

6. $5^{2-\sqrt{3}} : 5^{3-\sqrt{3}} = 5^{2-\sqrt{3}-3+\sqrt{3}} = 5^{-1} = \frac{1}{5}.$

Відповідь: В.

7. $y' = (x^7 - \cos x)' = (x^7)' - (\cos x)' = 7x^6 + \sin x.$

Відповідь: Г.

8. $S = \int_1^3 2x dx = x^2 \Big|_1^3 = 3^2 - 1^2 = 8.$

Відповідь: В.

9. $\angle APB = \angle APK + \angle KPB = 25^\circ + 35^\circ = 60^\circ.$

Відповідь: Г.

10. $A(-1; 0), B(3; 2). \overrightarrow{AB}(3 - (-1); 2 - 0) = \overrightarrow{AB}(4; 2).$

Відповідь: А.

11. $V = \frac{1}{3} S_{\text{ос.}} \cdot H = \frac{1}{3} \cdot 15 \cdot 4 = 20 \text{ (см}^3\text{)}.$

Відповідь: Б.

12. Прямі b і c не можуть бути паралельними, бо в протилежному випадку через точку перетину прямих a і c проходило б дві прямі, які паралельні прямій b , що неможливо.

Відповідь: Г.

13. $\frac{2}{3} \lg 27 + 3 \lg 2 - \frac{1}{2} \lg 36 = \lg 27^{\frac{2}{3}} + \lg 2^3 - \lg 36^{\frac{1}{2}} = \lg 9 + \lg 8 - \lg 6 =$
 $= \lg \left(\frac{9 \cdot 8}{6} \right) = \lg 12; \lg x = \lg 12, \text{ тому } x = 12.$

Відповідь: 12.

14. Число 30 має 8 дільників: 1; 2; 3; 5; 6; 10; 15; 30. Отже, не дільників є

$30 - 8 = 22.$ Шукана ймовірність дорівнює $\frac{22}{30} = \frac{11}{15}.$

В-дь: $\frac{11}{15}.$

15. $\sqrt{x} + 2\sqrt[4]{x} - 8 = 0.$ Уведемо заміну: $\sqrt[4]{x} = y$ ($y \geq 0$). $y^2 + 2y - 8 = 0;$

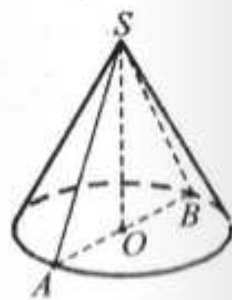
$y_1 = -4, y_2 = 2.$ $y_1 = -4$ не задовольняє умову $y \geq 0.$

Отже, $y = 2; \sqrt[4]{x} = 2; x = 2^4; x = 16.$

Відповідь: 16.

	А	Б	В	Г
1			X	
2		X		
3				X
4	X			
5		X		
6			X	
7				X
8			X	
9				X
10	X			
11		X		
12				X

16. Нехай SO — конус, $\triangle ASB$ — осьовий переріз, $SO = 5$ см, $R = OA$ — радіус основи. $SA - OA = 1$ см. $SA = (1 + R)$ см. $3 \triangle SOA$ ($\angle O = 90^\circ$): $AO^2 + SO^2 = SA^2$; $R^2 + 5^2 = (1 + R)^2$; $R^2 + 25 = 1 + 2R + R^2$; $2R = 24$; $R = 12$ (см). Тоді $SA = 1 + 12 = 13$ (см). Площа бічної поверхні конуса дорівнює: $S_{б.} = \pi Rl = \pi \cdot 12 \cdot 13 = 156\pi$ (см²).

Відповідь: 156π см².

17. $\sin 2x - \sqrt{3} \cos x = 0$; $2 \sin x \cos x - \sqrt{3} \cos x = 0$; $\cos x(2 \sin x - \sqrt{3}) = 0$;

1) $2 \sin x - \sqrt{3} = 0$; $\sin x = \frac{\sqrt{3}}{2}$; $x = (-1)^n \frac{\pi}{3} + n\pi, n \in Z$.

2) $\cos x = 0$; $x = \frac{\pi}{2} + k\pi, k \in Z$. Відповідь: $(-1)^n \frac{\pi}{3} + n\pi$; $\frac{\pi}{2} + k\pi, n, k \in Z$.

18. $f(x) = x^3 + 6x^2 - 3x + 3$. $f'(x) = 3x^2 + 12x - 3$. Знайдемо критичні точки

функції: $f'(x) = 0$; $3x^2 + 12x - 3 = 0$; $x^2 + 4x - 1 = 0$;

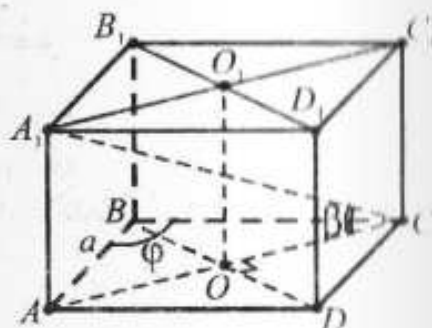
$x_1 = -2 - \sqrt{5}$; $x_2 = -2 + \sqrt{5}$.

	$(-\infty; x_1)$	x_1	$(x_1; x_2)$	x_2	$(x_2; +\infty)$
$f'(x)$	+	0	-	0	+
$f(x)$	$\nearrow$	max	$\searrow$	min	$\nearrow$

Точкою максимуму є точка $x = -2 - \sqrt{5}$.

Відповідь: $-2 - \sqrt{5}$.

19. Нехай $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$ — задана пряма призма, $ABCD$ — ромб, $AB = a$, $BB_1 \perp AB$, $BB_1 \perp BC$, тому $\angle CBA$ — кут бічними гранями ABB_1 і BCC_1 , $\angle CBA = \varphi$. $BD < AC$, тому $A_1 C$ — більша діагональ призми. AC — проекція діагоналі $A_1 C$ на площину основи, тому $\angle A_1 CA = \beta$. За властивістю діагоналей ромба $AC \perp BD$, тому $\triangle AOB$ —

прямокутний; $\angle ABO = \frac{\varphi}{2}$. З $\triangle AOB$ ($\angle O = 90^\circ$):

$AO = AB \sin \angle B = a \sin \frac{\varphi}{2}$. Тоді $AC = 2AO = 2a \sin \frac{\varphi}{2}$.

З $\triangle A_1 AC$ ($\angle A = 90^\circ$): $AA_1 = AC \operatorname{tg} \angle C = 2a \sin \frac{\varphi}{2} \operatorname{tg} \beta$.

Отже, $V = S_{ABCD} \cdot AA_1 = AB \cdot BC \sin \angle CBA \cdot AA_1 =$

$= a \cdot a \sin \varphi \cdot 2a \sin \frac{\varphi}{2} \operatorname{tg} \beta = 2a^3 \sin \varphi \sin \frac{\varphi}{2} \operatorname{tg} \beta$. Відповідь: $2a^3 \sin \varphi \sin \frac{\varphi}{2} \operatorname{tg} \beta$.

ВАРІАНТ 2

1. $2 \cdot (70 - 8^2) = 2 \cdot (70 - 64) = 2 \cdot 6 = 12$.

Відповідь: Г.

2. Розв'язком рівняння $x - y = 5$ є пара чисел $(7; 2)$, бо $7 - 2 = 5$.

Відповідь: В.

3. $329 \cdot 10^{-5} = 3,29 \cdot 10^2 \cdot 10^{-5} = 3,29 \cdot 10^{-3}$.

Відповідь: Г.

4. $a_1 = 3; d = -2; a_{11} = a_1 + 10d = 3 + 10 \cdot (-2) = -17$. В-дь: Б.

5. $\cos 405^\circ = \cos(45^\circ + 360^\circ) = \cos 45^\circ = \frac{\sqrt{2}}{2}$.

Відповідь: В.

6. $\log_{\frac{1}{3}}(x-1) \geq -1; \log_{\frac{1}{3}}(x-1) \geq \log_{\frac{1}{3}} 3; 0 < x-1 \leq 3; 1 < x \leq 4$. В-дь: Г.

7. $y' = (7 - e^x)' = 7' - (e^x)' = -e^x$.

Відповідь: А.

8. $S = \int_0^2 x^3 dx = \frac{1}{4} x^4 \Big|_0^2 = \frac{1}{4} \cdot (2^4 - 0^4) = 4$.

Відповідь: Б.

9. Оскільки сума вказаних кутів не дорівнює 180° , то ці два кути не суміжні, а, значить, вони вертикальні. Отже, один з цих кутів дорівнює $260^\circ : 2 = 130^\circ$. Тоді шуканий гострий кут дорівнює $180^\circ - 130^\circ = 50^\circ$.

Відповідь: Г.

10. $M(4; -3)$. $MO = \sqrt{4^2 + (-3)^2} = \sqrt{25} = 5$.

Відповідь: Г.

11. $S_6 = 6 \cdot 5 = 30$ (см²).

Відповідь: Б.

12. Пряма m не може перетинати площину α , бо в протилежному випадку вона не була би паралельною прямій AB . Відповідь: В.

13. $\log_6(2 \log_5 \sqrt{5}) + 4^{\frac{1}{2} \log_4 9} = \log_6 \left(2 \cdot \frac{1}{2} \right) + 4^{\log_4 3} = 0 + 3 = 3$.

Відповідь: 3.

14. Імовірність того, що першою буде витягнуто кульку з номером 1, дорівнює $\frac{1}{5}$. Імовірність того, що другою буде витягнуто кульку з номером 2, — $\frac{1}{4}$; третьою — з номером 3 — $\frac{1}{3}$; четвертою — з номером 4 — $\frac{1}{2}$, п'ятою — з номером 5 — 1. Імовірність того, що всі кульки вийнято по порядку послідовної нумерації, дорівнює $\frac{1}{5} \cdot \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{2} \cdot 1 = \frac{1}{120}$. В-дь: $\frac{1}{120}$.

15. $2\sqrt{x-1} - \frac{3}{\sqrt{x-1}} = 5$. ОДЗ: $x-1 > 0; x > 1$. Нехай $\sqrt{x-1} = y$ ($y > 0$). Тоді

$2y - \frac{3}{y} = 5; 2y^2 - 5y - 3 = 0; y_1 = -\frac{1}{2}$ — не задовольняє умову $y > 0; y_2 = 3$.

$\sqrt{x-1} = 3; x-1 = 9; x = 10$.

Відповідь: 10.

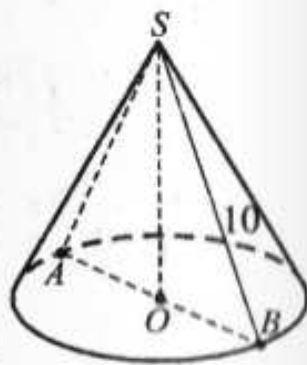
16. Нехай SO — заданий конус, $l = SB = 10$ см, AB — діаметр основи, $SO : AB = 2 : 3$. Нехай $SO = 2x$, тоді

$$AB = 3x, OB = \frac{3}{2}x. \text{ } \triangle SOB (\angle O = 90^\circ):$$

$$SO^2 + OB^2 = SB^2; (2x)^2 + \left(\frac{3}{2}x\right)^2 = 10^2; 4x^2 + \frac{9}{4}x^2 = 100;$$

$$\frac{25}{4}x^2 = 100; x^2 = 16; x = 4 \text{ (см)}. \text{ Таким чином, } R = OB =$$

$$= \frac{3}{2} \cdot 4 = 6 \text{ (см)}. S_{\text{п.}} = \pi R^2 + \pi Rl = \pi \cdot 6^2 + \pi \cdot 6 \cdot 10 = 96\pi \text{ (см}^2\text{)}. \text{ В-дь: } 96\pi \text{ см}^2.$$

17. $\sin 2x - \sqrt{2} \sin x = 0. 2 \sin x \cos x - \sqrt{2} \sin x = 0; \sin x(2 \cos x - \sqrt{2}) = 0;$

1) $2 \cos x - \sqrt{2} = 0; \cos x = \frac{\sqrt{2}}{2}; x = \pm \frac{\pi}{4} + 2n\pi, n \in Z.$

2) $\sin x = 0; x = k\pi, k \in Z.$

Відповідь: $\pm \frac{\pi}{4} + 2n\pi; k\pi, n, k \in Z.$

18. $f(x) = -x^3 - 3x^2 + 18x - 2. f'(x) = -3x^2 - 6x + 18.$ Знайдемо критичні точки функції: $f'(x) = 0; -3x^2 - 6x + 18 = 0; x^2 + 2x - 6 = 0; x_1 = -1 - \sqrt{7}; x_2 = -1 + \sqrt{7}.$

	$(-\infty; x_1)$	x_1	$(x_1; x_2)$	x_2	$(x_2; \infty)$
$f'(x)$	-	0	+	0	-
$f(x)$	$\searrow$	min	$\nearrow$	max	$\searrow$

Точкою мінімуму є точка $x_1 = -1 - \sqrt{7}.$

Відповідь: $-1 - \sqrt{7}.$

19. Нехай $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$ — задана пряма призма, $ABCD$ — ромб, $AB = a. AA_1 \perp AB. AA_1 \perp AD,$ тому $\angle BAD$ — кут між площинами двох бічних граней призми, $\angle BAD = \varphi. BD < AC,$ тому $D_1 B$ — менша діагональ призми. DB — проекція діагоналі $D_1 B$ на площину основи, тому $\angle D_1 B D = \beta.$ За властивістю діагоналей ромба $AC \perp BD,$ тому

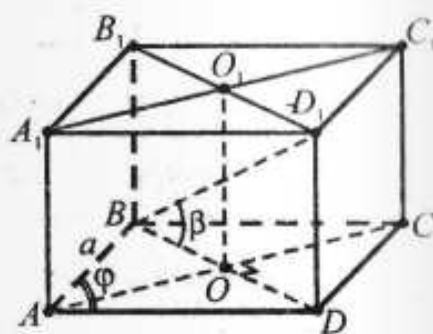
$\triangle AOB$ — прямокутний; $\angle BAO = \frac{\varphi}{2}. \triangle AOB$

$(\angle O = 90^\circ): BO = AB \sin \angle A = a \sin \frac{\varphi}{2}. \text{ Тоді } BD = 2BO = 2a \sin \frac{\varphi}{2}.$

З $\triangle D_1 B D (\angle D = 90^\circ): DD_1 = BD \operatorname{tg} \angle B = 2a \sin \frac{\varphi}{2} \operatorname{tg} \beta.$

Отже, $V = S_{ABCD} \cdot DD_1 = AB \cdot AD \sin \angle BAD \cdot DD_1 =$

$= a \cdot a \sin \varphi \cdot 2a \sin \frac{\varphi}{2} \operatorname{tg} \beta = 2a^3 \sin \varphi \sin \frac{\varphi}{2} \operatorname{tg} \beta. \text{ Відповідь: } 2a^3 \sin \varphi \sin \frac{\varphi}{2} \operatorname{tg} \beta.$

ВАРІАНТ 3

1. $26 - 2 \cdot 8 + 7 = 26 - 16 + 7 = 17$.

Відповідь: В.

2. $\begin{cases} x+y=3, \\ 3x-y=5; \end{cases} \begin{cases} x+y=3, \\ 4x=8; \end{cases} \begin{cases} y=3-x, \\ x=2; \end{cases} \begin{cases} x=2, \\ y=1. \end{cases} (2; 1)$.

Відповідь: Б.

3. $(a^4)^{-2} = a^{-8}$.

Відповідь: В.

4. $a_2 = a_1 + d; 7 = 5 + d; d = 2; a_{21} = a_1 + 20d = 5 + 20 \cdot 2 = 45$.

Відповідь: Б.

5. $y\left(\frac{\pi}{6}\right) = \sin \frac{\pi}{6} = \frac{1}{2} = 0,5$.

Відповідь: Б.

6. $\left(\frac{1}{9}\right)^{-1,5} = 9^{1,5} = (3^2)^{1,5} = 3^3 = 27$.

Відповідь: Б.

	А	Б	В	Г
1			X	
2		X		
3			X	
4		X		
5		X		
6		X		
7			X	
8				X
9			X	
10	X			
11	X			
12				X

7. $y' = (6x^3)' = 6(x^3)' = 6 \cdot 3x^2 = 18x^2$.

Відповідь: В.

8. $S = \int_0^2 (x+1)dx = \left(\frac{1}{2}x^2 + x\right)\Big|_0^2 = \frac{1}{2} \cdot 2^2 + 2 - 0 = 4$.

Відповідь: Г.

9. Суміжними можуть бути кути 92° і 88° , бо $92^\circ + 88^\circ = 180^\circ$.

Відповідь: В.

10. $\vec{m} = 2\vec{a}(3; -1) - 3\vec{b}(2; 4) = (6; -2) - (6; 12) = (0; -14)$.

Відповідь: А.

11. $V = \frac{1}{3}S_o \cdot H = \frac{1}{3} \cdot 6^2 \cdot 4 = 48 \text{ (см}^3\text{)}$.

Відповідь: А.

12. Прямі a і b не можуть перетинатися, бо в протилежному випадку пряма a перетнула б площину β , що неможливо. Відповідь: Г.

13. $\log_4 32 + 2\log_4 3 - \log_4 2 = \log_4 32 + \log_4 9 - \log_4 2 = \log_4 (32 \cdot 9 : 2) = \log_4 (16 \cdot 9) = \frac{\log_2 (9 \cdot 16)}{\log_2 4} = \frac{1}{2} \log_2 (3 \cdot 4)^2 = \log_2 12$. Отже, $\log_2 x = \log_2 12; x = 12$. В-дь: 12.

14. Суму номерів, яка дорівнюватиме 12, можуть утворити такі номери карток: 11 і 1, 10 і 2, 9 і 3, 8 і 4, 7 і 5, усього таких пар є 5. Кількість усіх пар

$C_{12}^2 = \frac{12 \cdot 11}{2} = 66$. Тоді шукана ймовірність дорівнює $\frac{5}{66}$. Відповідь: $\frac{5}{66}$.

15. $x = \sqrt[3]{x^3 + x^2 + 4x - 5}; x^3 = x^3 + x^2 + 4x - 5; x^2 + 4x - 5 = 0; x_1 = -5, x_2 = 1$.

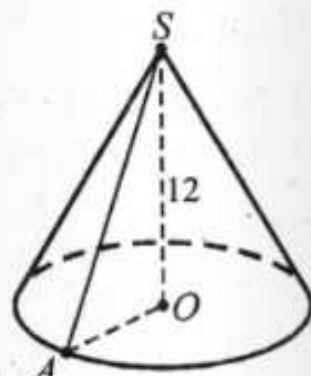
Відповідь: -5; 1.

16. Нехай SO — заданий конус, $SO = 12$ см, SA — твірна конуса, OA — радіус основи, $SA + OA = 18$ см. Нехай $OA = R$, тоді $SA = 18 - R$. З $\triangle SOA$ ($\angle O = 90^\circ$):

$$SA^2 - OA^2 = SO^2; (18 - R)^2 - R^2 = 12^2;$$

$$324 - 36R + R^2 - R^2 = 144; 36R = 180; R = 5 \text{ (см)}. \text{ Отже,}$$

$$V = \frac{1}{3}\pi R^2 H = \frac{1}{3}\pi \cdot 5^2 \cdot 12 = 100\pi \text{ (см}^3\text{)}.$$

Відповідь: 100π см³.

17. $\sin 2x + \sqrt{3} \sin x = 0$. $2 \sin x \cos x + \sqrt{3} \sin x = 0$; $\sin x(2 \cos x + \sqrt{3}) = 0$;

1) $2 \cos x + \sqrt{3} = 0$; $\cos x = -\frac{\sqrt{3}}{2}$; $x = \pm \frac{5\pi}{6} + 2n\pi, n \in \mathbb{Z}$.

2) $\sin x = 0$; $x = k\pi, k \in \mathbb{Z}$.

Відповідь: $\pm \frac{5\pi}{6} + 2n\pi; k\pi, n, k \in \mathbb{Z}$.

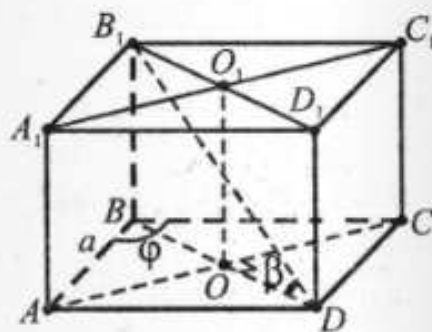
18. $f(x) = x^3 - 3x^2 - 12x - 4$. $f'(x) = 3x^2 - 6x - 12$. Знайдемо критичні точки функції: $f'(x) = 0$; $3x^2 - 6x - 12 = 0$; $x^2 - 2x - 4 = 0$; $x_1 = 1 - \sqrt{5}$; $x_2 = 1 + \sqrt{5}$.

	$(-\infty; x_1)$	x_1	$(x_1; x_2)$	x_2	$(x_2; \infty)$
$f'(x)$	+	0	-	0	+
$f(x)$	↗	max	↘	min	↗

Точкою максимуму є точка $x_1 = 1 - \sqrt{5}$.

Відповідь: $1 - \sqrt{5}$

19. Нехай $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$ — задана пряма призма, $ABCD$ — ромб, $AB = a$, $BB_1 \perp AB$, $BB_1 \perp BC$, тому $\angle CBA$ — кут між площинами двох бічних граней призми, $\angle CBA = \varphi$, $BD < AC$, тому $B_1 D$ — менша діагональ призми. BD — проекція діагоналі $B_1 D$ на площину основи, тому $\angle B_1 D B = \beta$. За властивістю діагоналей ромба $AC \perp BD$, тому $\triangle AOB$ — прямокутний;

$$\angle ABO = \frac{\varphi}{2}. \text{ З } \triangle AOB \text{ (} \angle O = 90^\circ \text{): } BO = AB \cos \angle B = a \cos \frac{\varphi}{2}. \text{ Тоді}$$

$$BD = 2BO = 2a \cdot \cos \frac{\varphi}{2}. \text{ З } \triangle B_1 BD \text{ (} \angle B = 90^\circ \text{): } BB_1 = BD \operatorname{tg} \angle D =$$

$$= 2a \cos \frac{\varphi}{2} \operatorname{tg} \beta. \text{ Отже, } V = S_{ABCD} \cdot BB_1 = AB \cdot BC \sin \angle ABC \cdot BB_1 =$$

$$= a \cdot a \sin \varphi \cdot 2a \cos \frac{\varphi}{2} \operatorname{tg} \beta = 2a^3 \sin \varphi \cos \frac{\varphi}{2} \operatorname{tg} \beta.$$

В-дь: $2a^3 \sin \varphi \cos \frac{\varphi}{2} \operatorname{tg} \beta$.

ВАРІАНТ 4

1. $(12 - 2^3) \cdot 5 = (12 - 8) \cdot 5 = 4 \cdot 5 = 20$.

Відповідь: Б.

2. Через точку $A(-3; 2)$ проходить графік рівняння $2x + y = -4$, бо $2 \cdot (-3) + 2 = -4$.

Відповідь: Г.

3.

Відповідь: Б.

4. $q = b_2 : b_1 = -32 : 64 = -0,5$; $b_4 = b_1 \cdot q^3 = 64 \cdot (-0,5)^3 = -8$.

Відповідь: В.

5. $\cos(-45^\circ) = \cos 45^\circ = \frac{\sqrt{2}}{2} > 0$.

Відповідь: Б.

6. $\log_5(2x-1) \leq 2$; $\log_5(2x-1) \leq \log_5 25$; $0 < 2x-1 \leq 25$;

$1 < 2x \leq 26$; $0,5 < x \leq 13$.

Відповідь: Г.

7. $y' = (\cos x - x^2)' = (\cos x)' - (x^2)' = -\sin x - 2x$. Відповідь:

Серед запропонованих правильної відповіді немає.

8. $S = \int_0^2 x^2 dx = \frac{1}{3} x^3 \Big|_0^2 = \frac{1}{3} \cdot (2^3 - 0^3) = \frac{8}{3} = 2\frac{2}{3}$.

Відповідь: А.

9. $\angle KAC = \angle BAC : 2 = 40^\circ : 2 = 20^\circ$.

Відповідь: А.

10. Точки, симетричні відносно початку координат, мають протилежні координати. Отже, шуканою є точка $(1; -2)$.

Відповідь: А.

11. $S_6 = 4 \cdot \frac{1}{2} a \cdot h = 2 \cdot 3 \cdot 5 = 30$ (см²).

Відповідь: А.

12. Прямі a і m можуть або перетинатися, або бути паралельними та не можуть бути мимобіжними, бо вони належать одній площині α . В-дь: Г.

13. $1000^{\lg 3 - \lg 6} - \log_2 \cos 60^\circ = 10^{3 \lg \frac{3}{6}} - \log_2 \frac{1}{2} = 10^{\lg \left(\frac{1}{2}\right)^3} - (-1) = \left(\frac{1}{2}\right)^3 + 1 = 1\frac{1}{8}$.

Відповідь: $1\frac{1}{8}$.

14. Число 30 має 8 дільників (1; 2; 3; 5; 6; 10; 15; 30). Отже, шукана ймовір-

ність дорівнює $\frac{8}{30} = \frac{4}{15}$.

Відповідь: $\frac{4}{15}$.

15. $\sqrt{2 + \sqrt{x-1}} = 3$. $2 + \sqrt{x-1} = 9$; $\sqrt{x-1} = 7$; $x-1 = 49$; $x = 50$. Відповідь: 50.

	А	Б	В	Г
1		X		
2				X
3		X		
4			X	
5		X		
6				X
7	-	-	-	-
8	X			
9	X			
10	X			
11	X			
12				X

16. Нехай SO — заданий конус, AB — діаметр основи, $AB = 12$ см, $SB : SO = 5 : 4$. Нехай $SB = 5x$, тоді $SO = 4x$,

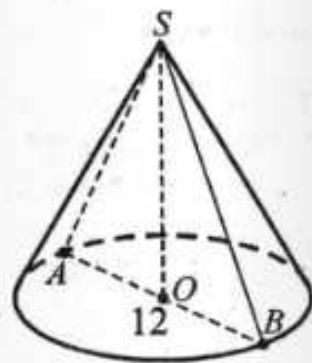
$$OB = \frac{1}{2} AB = 6 \text{ (см)}. \text{ З } \triangle SOB (\angle O = 90^\circ):$$

$$SB^2 - SO^2 = OB^2; (5x)^2 - (4x)^2 = 6^2; 25x^2 - 16x^2 = 36;$$

$$9x^2 = 36; x^2 = 4; x = 2 \text{ (см)}.$$

Таким чином, $SB = 5 \cdot 2 = 10$ (см).

$$S_{\text{п.}} = \pi R^2 + \pi Rl = \pi \cdot 6^2 + \pi \cdot 6 \cdot 10 = 96\pi \text{ (см}^2\text{)}.$$

Відповідь: $96\pi \text{ см}^2$.

17. $\sin 2x + \sqrt{2} \cos x = 0$. $2 \sin x \cos x + \sqrt{2} \cos x = 0$; $\cos x(2 \sin x + \sqrt{2}) = 0$;

1) $2 \sin x + \sqrt{2} = 0$; $\sin x = -\frac{\sqrt{2}}{2}$; $x = (-1)^n \left(-\frac{\pi}{4}\right) + n\pi = (-1)^{n+1} \frac{\pi}{4} + n\pi, n \in \mathbb{Z}$.

2) $\cos x = 0$; $x = \frac{\pi}{2} + k\pi, k \in \mathbb{Z}$. Відповідь: $(-1)^{n+1} \frac{\pi}{4} + n\pi; \frac{\pi}{2} + k\pi, n, k \in \mathbb{Z}$.

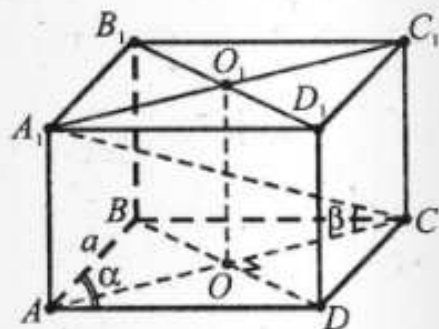
18. $f(x) = -x^3 + 6x^2 + 9x + 1$. $f'(x) = -3x^2 + 12x + 9$. Знайдемо критичні точки функції: $f'(x) = 0$; $-3x^2 + 12x + 9 = 0$; $x^2 - 4x - 3 = 0$; $x_1 = 2 - \sqrt{7}$; $x_2 = 2 + \sqrt{7}$.

	$(-\infty; x_1)$	x_1	$(x_1; x_2)$	x_2	$(x_2; \infty)$
$f'(x)$	-	0	+	0	-
$f(x)$	$\searrow$	min	$\nearrow$	max	$\searrow$

Точкою мінімуму є точка $x_1 = 2 - \sqrt{7}$.

Відповідь: $2 - \sqrt{7}$.

19. Нехай $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$ — задана пряма призма, $ABCD$ — ромб, $AB = a$. $AA_1 \perp AB$. $AA_1 \perp AD$, тому $\angle BAD$ — кут між площинами двох бічних граней призми, $\angle BAD = \alpha$. $BD < AC$, тому $A_1 C$ — більша діагональ призми. AC — проекція діагоналі $A_1 C$ на площину основи, тому $\angle A_1 C A = \beta$. За властивістю діагоналей ромба $AC \perp BD$, тому $\triangle AOB$ — прямокутний;

$$\angle BAO = \frac{\alpha}{2}. \text{ З } \triangle AOB (\angle O = 90^\circ): AO = AB \cos \angle A = a \cos \frac{\alpha}{2}. \text{ Тоді}$$

$$AC = 2AO = 2a \cos \frac{\alpha}{2}. \text{ З } \triangle A_1 AC (\angle A = 90^\circ): AA_1 = AC \operatorname{tg} \angle C =$$

$$= 2a \cos \frac{\alpha}{2} \operatorname{tg} \beta. \text{ Отже, } V = S_{ABCD} \cdot AA_1 = AB \cdot AD \sin \angle BAD \cdot AA_1 =$$

$$= a \cdot a \sin \alpha \cdot 2a \cos \frac{\alpha}{2} \operatorname{tg} \beta = 2a^3 \sin \alpha \cos \frac{\alpha}{2} \operatorname{tg} \beta. \text{ Відповідь: } 2a^3 \sin \alpha \cos \frac{\alpha}{2} \operatorname{tg} \beta.$$

ВАРІАНТ 5

1. $3\frac{2}{7} - 2\frac{1}{5} = 1\frac{10-7}{35} = 1\frac{3}{35}$.

Відповідь: В.

2. $4x^2 - 4x + 1 = (2x)^2 - 2 \cdot 2x \cdot 1 + 1^2 = (2x - 1)^2$.

Відповідь: А.

3. $\sqrt{48} + \sqrt{75} - \sqrt{108} = \sqrt{16 \cdot 3} + \sqrt{25 \cdot 3} - \sqrt{36 \cdot 3} = 4\sqrt{3} + 5\sqrt{3} - 6\sqrt{3} = 3\sqrt{3}$.

Відповідь: Б.

4. $20 : 3,4 = 200 : 34 = \frac{200}{34} = \frac{100}{17} = 5\frac{15}{17}$. Найбільше можна

пошити 5 комплектів.

Відповідь: В.

5. Відповідь: В.

6. $\operatorname{tg} \frac{x}{2} = -1; \frac{x}{2} = -\frac{\pi}{4} + k\pi; x = -\frac{\pi}{2} + 2k\pi, k \in Z$.

Відповідь: А.

7. $n = P_3 = 3 \cdot 2 = 6$.

Відповідь: Б.

8. Первісною для функції $f(x) = \frac{1}{\sin^2 x} \in F(x) = -\operatorname{ctg} x + C; F\left(\frac{\pi}{4}\right) = 2;$

$-\operatorname{ctg} \frac{\pi}{4} + C = 2; -1 + C = 2; C = 3$. Отже, $F(x) = -\operatorname{ctg} x + 3$. Відповідь: Г.

9. $\vec{a}(-4;1) \cdot \vec{b}(x;8) = 12; -4x + 1 \cdot 8 = 12; -4x = 4; x = -1$.

Відповідь: Г.

10. $180^\circ - 2 \cdot 75^\circ = 30^\circ$ — кут між бічними сторонами трикутника.

$S = \frac{1}{2} \cdot 8 \cdot 8 \cdot \sin 30^\circ = 16 \text{ (см}^2\text{)}$.

Відповідь: Б.

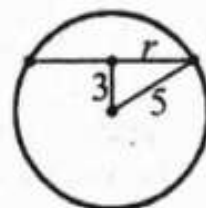
11. $V = 3 \cdot 4 \cdot 5 = 60 \text{ (см}^3\text{)}$.

Відповідь: В.

12. $r = \sqrt{5^2 - 3^2} = 4 \text{ (см)}$ — радіус кола перетину;

$l = 2\pi r = 2\pi \cdot 4 = 8\pi \text{ (см)}$ — довжина кола перетину.

Відповідь: В.

13. $f(x) = 3 - 4\cos x. -1 \leq \cos x \leq 1; -4 \leq 4\cos x \leq 4; -4 \leq -4\cos x \leq 4;$

$-1 \leq 3 - 4\cos x \leq 7$. Отже, найменше значення функції дорівнює -1 , а найбільше 7 .

Відповідь: $-1; 7$.

14. $\log_2(x-2) + \log_2(x-4) = 3$. ОДЗ: $\begin{cases} x-2 > 0, \\ x-4 > 0; \end{cases} x > 4$.

$\log_2(x-2)(x-4) = \log_2 8; (x-2)(x-4) = 8; x^2 - 4x - 2x + 8 = 8;$

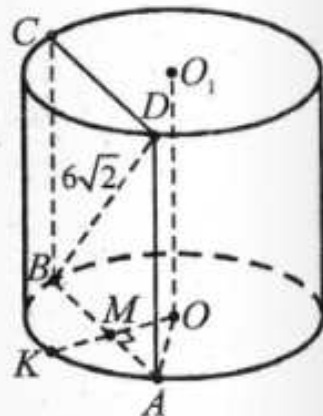
$x^2 - 6x = 0; x_1 = 0$ — не задовольняє умову $x > 4; x_2 = 6$. Відповідь: 6.

15. Нехай початкова ціна холодильника була x грн. Після зниження на 10% він став коштувати $0,9x$ грн, а після другого зниження на 10% ціна склала $0,9 \cdot 0,9x = 0,81x$ (грн). Рівняння: $0,81x = 3645; x = 3645 : 0,81; x = 4500$.

Отже, початкова ціна холодильника 4500 грн.

В-дь: 4500 грн.

16. Нехай OO_1 — циліндр, OK — радіус основи, $OM = MK$. Через точку M проведемо переріз, перпендикулярний до радіуса OK . Оскільки вісь циліндра теж перпендикулярна до радіуса OK , то переріз буде паралельним до осі циліндра і цим перерізом є квадрат $ABCD$. $BD = 6\sqrt{2}$ см. З $\triangle DAB$ ($\angle A = 90^\circ$): $AD =$

$$= AB = \frac{BD}{\sqrt{2}} = \frac{6\sqrt{2}}{\sqrt{2}} = 6 \text{ (см)}. \text{ За властивістю хорди,}$$

перпендикулярної до радіуса, $AM = BM = AB : 2 =$

$$= 6 : 2 = 3 \text{ (см)}. \text{ Нехай } OK = R, \text{ тоді } OM = \frac{R}{2}. \text{ З } \triangle OMA \text{ (} \angle M = 90^\circ \text{):}$$

$$OA^2 - OM^2 = AM^2; R^2 - \left(\frac{R}{2}\right)^2 = 3^2; \frac{3R^2}{4} = 9; R^2 = 12; R = 2\sqrt{3} \text{ (см)}.$$

$$H = AD = 6 \text{ (см)}. \text{ Тоді маємо: } S_6 = 2\pi RH = 2\pi \cdot 2\sqrt{3} \cdot 6 = 24\pi\sqrt{3} \text{ (см}^2\text{)}.$$

Відповідь: $24\pi\sqrt{3}$ см².

17. $4^{x-1} + 4^{x+2} \geq 130$; $4^{x-1} + 4^{x-1+3} \geq 130$; $4^{x-1}(1+4^3) \geq 130$; $65 \cdot 4^{x-1} \geq 130$;
 $4^{x-1} \geq 2$; $4^{x-1} \geq 4^{0.5}$; $x-1 \geq 0.5$; $x \geq 1.5$; $x \in [1.5; +\infty)$.

Відповідь: $[1.5; +\infty)$.

18. $f(x) = \frac{x+1}{x-3}$, $\alpha = \frac{3\pi}{4}$. Рівняння дотичної до графіка функції має вигляд:

$$y = y'(x_0)(x - x_0) + y(x_0); f'(x) = \frac{x-3-(x+1)}{(x-3)^2} = -\frac{4}{(x-3)^2}. \text{ Знайдемо ко-}$$

ординати точок дотику. Якщо α — кут між дотичною до графіка заданої функції в точці з абсцисою x_0 та віссю Ox , то $\operatorname{tg} \alpha = f'(x_0)$.

$$\operatorname{tg} \frac{3\pi}{4} = -\frac{4}{(x_0-3)^2}; -1 = -\frac{4}{(x_0-3)^2}; \begin{cases} (x_0-3)^2 = 4, \\ x_0 \neq 3; \end{cases} \begin{cases} x_0-3 = \pm 2, \\ x_0 \neq 3; \end{cases} x_0 = 1$$

або $x_0 = 5$. Тоді: 1) $y_0 = y(1) = \frac{1+1}{1-3} = -1$; $A(1; -1)$; рівняння дотичної

$y = -(x-1) + (-1)$; $y = -x$; 2) $y_0 = y(5) = \frac{5+1}{5-3} = 3$; $B(5; 3)$; рівняння дотичної:

$y = -(x-5) + 3$; $y = -x + 8$. Координати точок перетину дотичних з віссю абсцис: 1) прямої $y = -x$: $y = 0$, $x = 0$; $(0; 0)$; 2) прямої $y = -x + 8$: $y = 0$, $x = 8$; $(8; 0)$.

Відповідь. $(0; 0)$, $(8; 0)$.

19. Нехай $SABC$ — задана піраміда, $\triangle ABC$ — рівнобедрений ($AB = BC$), $\angle A = \angle C = \beta$, R — радіус описаного кола навколо трикутника ABC . За наслідком з теореми синусів $BC : \sin \angle A = 2R$; $BC = 2R \sin \beta$;

$$AC : \sin \angle B = 2R; AC = 2R \sin(180^\circ - 2\beta) = 2R \sin 2\beta.$$

$$P_{\triangle ABC} = 2 \cdot 2R \sin \beta + 2R \sin 2\beta = 4R \sin \beta (1 + \cos \beta).$$

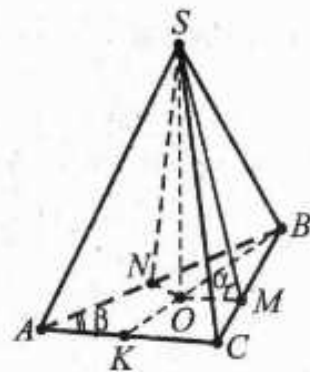
$$S_{\triangle ABC} = \frac{1}{2} BC^2 \cdot \sin \angle B = \frac{1}{2} \cdot 4R^2 \sin^2 \beta \sin(180^\circ - 2\beta) =$$

$= 2R^2 \sin^2 \beta \sin 2\beta$. Бічні грані піраміди нахилені до площини основи під ку-

том α , тому $S_{\text{б.}} = \frac{S_{\text{о.}}}{\cos \alpha}$. Тоді $S_{\text{п.}} = S_{\text{о.}} + S_{\text{б.}} =$

$$= S_{\triangle ABC} + \frac{S_{\triangle ABC}}{\cos \alpha} = S_{\triangle ABC} \left(1 + \frac{1}{\cos \alpha} \right) = 2R^2 \sin^2 \beta \sin 2\beta \left(1 + \frac{1}{\cos \alpha} \right).$$

$$\text{Відповідь: } 2R^2 \sin^2 \beta \sin 2\beta \left(1 + \frac{1}{\cos \alpha} \right).$$

alldz.net

ВАРІАНТ 6

1. $4\frac{1}{3} + 2\frac{4}{7} = 6\frac{7+12}{21} = 6\frac{19}{21}$.

Відповідь: А.

2. $x^2 - 25 = x^2 - 5^2 = (x - 5)(x + 5)$.

Відповідь: Б.

3. $\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{8}} - \sqrt{3} \cdot \sqrt{0,12} = \sqrt{\frac{2}{8}} - \sqrt{3 \cdot 0,12} = \sqrt{\frac{1}{4}} - \sqrt{0,36} = \frac{1}{2} - 0,6 =$
 $= 0,5 - 0,6 = -0,1$.

Відповідь: Г.

4. 200 грн - 70 грн 50 к = 129 грн 50 к.

Відповідь: А.

5.

Відповідь: В.

6. $\sin(2x) = 1; 2x = \frac{\pi}{2} + 2k\pi; x = \frac{\pi}{4} + k\pi, k \in Z$.

Відповідь: А.

7. У слові «АЛГЕБРА» всього 7 літер і з них тільки одна

літера Б. Отже, шукана ймовірність дорівнює

Відповідь: В.

8. $S = \int_0^2 2^x \ln 2 dx = 2^x \Big|_0^2 = 2^2 - 2^0 = 4 - 1 = 3$.

Відповідь: В.

9. Вектор $\vec{m}(6; -2)$ колінеарний вектору $\vec{a}(-3; 1)$, бо $\vec{m}(6; -2) = -2\vec{a}(-3; 1)$.

Відповідь: В.

10. $S = \frac{1}{2} \cdot 10 \cdot 10 \cdot \sin 60^\circ = 50 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = 25\sqrt{3} \text{ (см}^2\text{)}$.

Відповідь: Б.

11. $S_n = 2 \cdot 6 + 12 + 16 + 20 = 60 \text{ (см}^2\text{)}$.

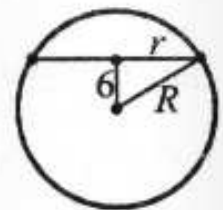
Відповідь: В.

12. $l = 2\pi r; 2\pi r = 16\pi; r = 8 \text{ (см)}$ — радіус кола перерізу;

$R = \sqrt{8^2 + 6^2} = 10 \text{ (см)}$ — радіус сфери;

$S = 4\pi R^2 = 4\pi \cdot 10^2 = 400\pi \text{ (см}^2\text{)}$.

Відповідь: В.

13. $f(x) = 3 - \sqrt{x}$. $\sqrt{x} \geq 0; -\sqrt{x} \leq 0; 3 - \sqrt{x} \leq 3$. $f(x) \in (-\infty; 3]$.

Відповідь: $(-\infty; 3]$.

14. $3\log_2 \sqrt[3]{x} - \log_2 x^4 = 9$. ОДЗ: $\sqrt[3]{x} > 0; x > 0$. $3 \cdot \frac{1}{3} \log_2 x - 4 \log_2 x = 9$;

$-3 \log_2 x = 9; \log_2 x = -3; x = \frac{1}{8}$.

Відповідь: $\frac{1}{8}$.

15. Після першого року на рахунку було $1,1 \cdot 10\,000 = 11\,000$ (грн), а після другого — $1,12 \cdot 11\,000 = 12\,320$ (грн). Отже, вкладник отримав прибуток $12\,320 - 10\,000 = 2320$ (грн).

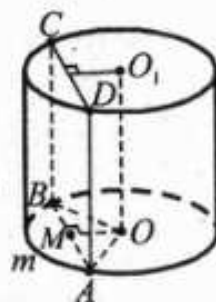
Відповідь: 2320 грн.

16. Нехай задано циліндр OO_1 , $OO_1 = 6$ см, $ABCD$ — заданий переріз, який є квадратом, $AD \parallel OO_1$.

$\angle AOB = 90^\circ$, тому $\angle AOB = 90^\circ$. Оскільки $AD = OO_1$, то $AD = AB = 6$ см. З рівнобедреного прямокутного трикутника

$$AOB \quad OA = \frac{AB}{\sqrt{2}} = \frac{6}{\sqrt{2}} = 3\sqrt{2} \text{ (см)}. \text{ Проведемо } OM \perp AB.$$

$OA = OB = R$, тоді прямокутний трикутник AOB — рівнобедрений, OM — медіана й бісектриса. $AM = OM = AB : 2 = 6 : 2 = 3$ (см). Так як $OM \perp OO_1$ і $OO_1 \parallel AD$, то $MO \perp AD$. Отже, пряма OM перпендикулярна до двох непаралельних прямих AB і AD площини перерізу, а тому $OM \perp (ABD)$ і OM є відстанню від прямої OO_1 до паралельної їй площини ABD .

Відповідь: 3 см.

17. $9^{x-1} + 9^{x+1} < 246$; $9^{x-1} + 9^{x-1+2} < 246$; $9^{x-1}(1+9^2) < 246$; $82 \cdot 9^{x-1} < 246$;

$$9^{x-1} < 3; \quad 9^{x-1} < 9^{0,5}; \quad x-1 < 0,5; \quad x < 1,5; \quad x \in (-\infty; 1,5).$$

Відповідь: $(-\infty; 1,5)$.

18. $f(x) = \frac{2x-3}{x+3}$. Рівняння дотичної до графіка функції має вигляд:

$$y = y'(x_0)(x - x_0) + y(x_0); \quad f'(x) = \frac{2(x+3) - (2x-3)}{(x+3)^2} = \frac{9}{(x+3)^2}. \text{ Якщо ку-}$$

товий коефіцієнт дотичної у точці дотику з абсцисою x_0 дорівнює 9, то

$$y'(x_0) = 9. \text{ Звідси знайдемо координати точки дотику: } \frac{9}{(x_0+3)^2} = 9;$$

$$\begin{cases} (x_0+3)^2 = 1, \\ x_0 \neq -3; \end{cases} \begin{cases} x_0+3 = \pm 1, \\ x_0 \neq -3; \end{cases} \quad x_0 = -2 \text{ або } x_0 = -4. \text{ Тоді: 1) } y_0 = y(-2) =$$

$$= \frac{2 \cdot (-2) - 3}{-2 + 3} = -7; \quad A(-2; -7); \quad 2) \quad y_0 = y(-4) = \frac{2 \cdot (-4) - 3}{-4 + 3} = 11; \quad B(-4; 11).$$

Рівняння дотичної у точці $A(-2; -7)$: $y = 9(x + 2) + (-7)$; $y = 9x + 11$; у точці $B(-4; 11)$: $y = 9(x - (-4)) + 11$; $y = 9x + 47$.

Координати точок перетину дотичних з віссю абсцис: 1) прямої

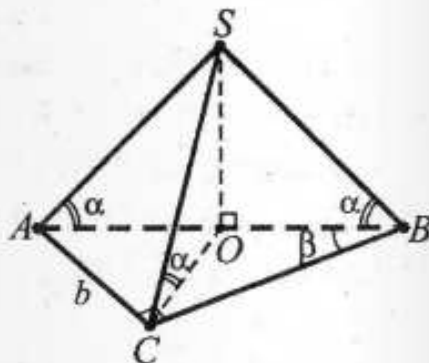
$$y = 9x + 11: \quad 9x + 11 = 0; \quad x = -\frac{11}{9}; \quad x = -1\frac{2}{9}; \quad \left(-1\frac{2}{9}; 0\right); \quad 2) \text{ прямої}$$

$$y = 9x + 47: \quad 9x + 47 = 0; \quad x = -\frac{47}{9}; \quad x = -5\frac{2}{9}; \quad \left(-5\frac{2}{9}; 0\right).$$

Координати точок перетину дотичних з віссю ординат: 1) прямої $y = 9x + 11$: $y = 9 \cdot 0 + 11 = 11$; $(0; 11)$; 2) прямої $y = 9x + 47$: $y = 9 \cdot 0 + 47 = 47$; $(0; 47)$.

Відповідь. $\left(-1\frac{2}{9}; 0\right)$, $\left(-5\frac{2}{9}; 0\right)$, $(0; 11)$, $(0; 47)$.

19. Нехай $SABC$ — задана піраміда, $\angle ACB = 90^\circ$, $\angle ABC = \beta$, $AC = b$, SO — висота піраміди. Тоді OA , OB і OC — ортогональні проєкції бічних ребер на площину основи. $\angle SAO = \angle SBO = \angle SCO = \alpha$. З рівності прямокутних трикутників SOA , SOB і SOC (за спільним катетом SO і гострим кутом α) випливає, що $OA = OB = OC$. Отже, точка O є центром кола, описаного навколо прямокутного трикутника ABC , тобто точка O є серединою гіпотенузи AB . З $\triangle ACB$ ($\angle C = 90^\circ$):

$$BC = \frac{AC}{\operatorname{tg} \angle B} = \frac{b}{\operatorname{tg} \beta}; \quad AB = \frac{AC}{\sin \angle B} = \frac{b}{\sin \beta}.$$

$$\text{Тоді } S_{\text{осн}} = \frac{1}{2} AC \cdot BC = \frac{1}{2} b \cdot \frac{b}{\operatorname{tg} \beta} = \frac{b^2}{2 \operatorname{tg} \beta}, \quad OA = \frac{1}{2} AB = \frac{b}{2 \sin \beta}.$$

$$\text{З } \triangle SOA \text{ } (\angle O = 90^\circ): H = SO = OA \operatorname{tg} \alpha = \frac{b}{2 \sin \beta} \operatorname{tg} \alpha. \text{ Отже,}$$

$$V = \frac{1}{3} S_{\text{осн}} \cdot H = \frac{1}{3} \cdot \frac{b^2}{2 \operatorname{tg} \beta} \cdot \frac{b}{2 \sin \beta} \operatorname{tg} \alpha = \frac{b^3 \operatorname{tg} \alpha}{12 \sin \beta \operatorname{tg} \beta}.$$

Відповідь: $\frac{b^3 \operatorname{tg} \alpha}{12 \sin \beta \operatorname{tg} \beta}$.

ВАРІАНТ 7

1. $\frac{7^{13}}{8} + \frac{1^{12}}{12} - \frac{5^{14}}{6} = \frac{21+2-20}{24} = \frac{3}{24} = \frac{1}{8}$.

2. $0,16 - p^2 = 0,4^2 - p^2 = (0,4 - p)(0,4 + p)$.

3. $\left(-5\sqrt{\frac{3}{5}}\right)^2 = 25 \cdot \frac{3}{5} = 15$.

4. $450 = 3 \cdot 100 + 3 \cdot 50$. Отже, 3 купюри по 50 грн. В-дь: Г.

5. $\sqrt[4]{16} = 2$.

6. $\cos \frac{x}{2} = \frac{\sqrt{2}}{2}; \frac{x}{2} = \pm \frac{\pi}{4} + 2\pi k; x = \pm \frac{\pi}{2} + 4\pi k, k \in Z$. Відповідь: Б.

7. Шукана ймовірність дорівнює $\frac{7}{20}$.

8. Первісною для функції $f(x) = \frac{1}{\cos^2 x} \in F(x) \Rightarrow \operatorname{tg} x + C; F\left(\frac{\pi}{4}\right) = -3;$

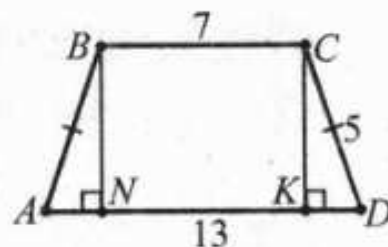
$\operatorname{tg} \frac{\pi}{4} + C = -3; 1 + C = -3; C = -4$. Отже, $F(x) = \operatorname{tg} x - 4$. Відповідь: А.

9. $|\vec{a}(4; -3)| = \sqrt{4^2 + (-3)^2} = \sqrt{25} = 5$. Відповідь: Б.

10. $KD = (AD - BC) : 2 = (13 - 7) : 2 = 3$ (см);

$CK = \sqrt{CD^2 - KD^2} = \sqrt{5^2 - 3^2} = 4$ (см);

$S = \frac{AD + BC}{2} \cdot CK = \frac{13 + 7}{2} \cdot 4 = 40$ (см²). В-дь: Б.

11. $H = 150 : 10 = 15$ (см)

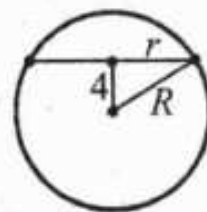
Відповідь: Г.

12. $S = \pi r^2; \pi r^2 = 9\pi; r^2 = 9; r = 3$ см — радіус круга перерізу;

$R = \sqrt{4^2 + 3^2} = 5$ (см) — радіус кулі;

$V = \frac{4}{3} \pi R^3 = \frac{4}{3} \pi \cdot 5^3 = \frac{500\pi}{3}$ (см³).

Відповідь: А.

13. $f(x) = 2\sin x - 3$. $-1 \leq \sin x \leq 1; -2 \leq 2\sin x \leq 2; -5 \leq 2\sin x - 3 \leq -1$. Отже, найменше значення функції дорівнює -5 , а найбільше — -1 .

Відповідь: $-5; -1$.

14. $\log_2(5 \cdot 2^{x+1} - 36) = x$. $5 \cdot 2^{x+1} - 36 = 2^x; 5 \cdot 2 \cdot 2^x - 36 = 2^x; 9 \cdot 2^x = 36;$

$2^x = 4; x = 2$.

Відповідь: 2.

Відповідь: А.

Відповідь: А.

Відповідь: Б.

Відповідь: Б.

Відповідь: Б.

Відповідь: Б.

Відповідь: В.

	А	Б	В	Г
1	X			
2	X			
3		X		
4				X
5			X	
6		X		
7			X	
8	X			
9			X	
10		X		
11				X
12	X			

15. Нехай початкова ціна монітора була x грн, після зниження на 15% він став коштувати $0,85x$ грн, а після другого зниження на 10% ціна склала $0,9 \cdot 0,85x = 0,765x$ (грн). Рівняння: $0,765x = 1530$; $x = 1530 : 0,765$; $x = 2000$. Отже, початкова ціна монітора 2000 грн. *Відповідь:* 2000 грн.

16. Нехай OO_1 — циліндр, $ABCD$ — осьовий переріз, $O_1A = 6$ см. $\angle O_1AO = 60^\circ$. З ΔO_1OA ($\angle O = 90^\circ$):

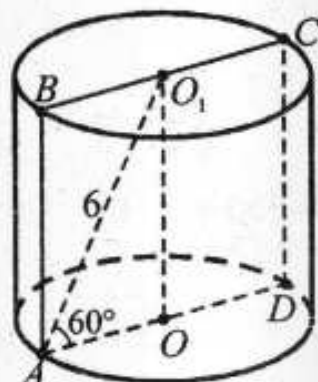
$$OO_1 = O_1A \cdot \sin \angle A = 6 \cdot \sin 60^\circ = 3\sqrt{3} \text{ (см);}$$

$$AO = O_1A \cdot \cos \angle A = 6 \cdot \cos 60^\circ = 3 \text{ (см);}$$

$$AD = 2AO = 6 \text{ см; } CD = OO_1 = 3\sqrt{3} \text{ см.}$$

$$S_{ABCD} = AD \cdot CD = 6 \cdot 3\sqrt{3} = 18\sqrt{3} \text{ (см}^2\text{)}.$$

Відповідь: $18\sqrt{3}$ см².

17. $4^{x-2} + 4^{x+1} \leq 130$; $4^{x-2} + 4^{x-2+3} \leq 130$; $4^{x-2}(1+4^3) \leq 130$; $65 \cdot 4^{x-2} \leq 130$;
 $4^{x-2} \leq 2$; $4^{x-2} \leq 4^{0,5}$; $x-2 \leq 0,5$; $x \leq 2,5$; $x \in (-\infty; 2,5]$.

Відповідь: $(-\infty; 2,5]$.

18. $f(x) = \frac{2x-2}{x+1}$. Рівняння дотичної до графіка функції має вигляд:

$$y = y'(x_0)(x - x_0) + y(x_0); \quad f'(x) = \frac{2(x+1) - (2x-2)}{(x+1)^2} = \frac{4}{(x+1)^2}.$$

Якщо кутовий коефіцієнт дотичної у точці дотику з абсцисою x_0 дорівнює 4, то

$$y'(x_0) = 4. \text{ Звідси знайдемо координати точки дотику: } \frac{4}{(x_0+1)^2} = 4;$$

$$\begin{cases} (x_0+1)^2 = 1, \\ x_0 \neq -1; \end{cases} \begin{cases} x_0+1 = \pm 1 \\ x_0 \neq -1 \end{cases} \quad x_0 = 0 \text{ або } x_0 = -2. \text{ Тоді:}$$

$$1) y_0 = y(0) = \frac{2 \cdot 0 - 2}{0+1} = -2; \quad A(0; -2); \text{ рівняння дотичної } y = 4(x - 0) + (-2);$$

$$y = 4x - 2; \quad 2) y_0 = y(-2) = \frac{2 \cdot (-2) - 2}{-2+1} = 6; \quad B(-2; 6); \text{ рівняння дотичної}$$

$$y = 4(x - (-2)) + 6; \quad y = 4x + 14. \text{ Координати точок перетину дотичної}$$

$$y = 4x - 2 \text{ з віссю абсцис: } 4x - 2 = 0; \quad x = 0,5; \quad (0,5; 0); \text{ з віссю ординат —}$$

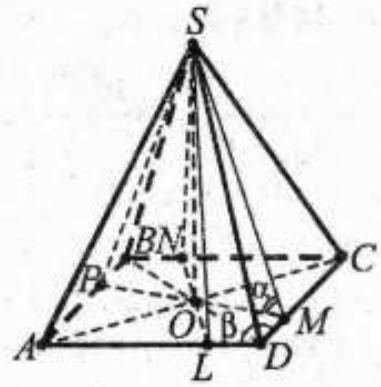
$$y = 4 \cdot 0 - 2 = -2; \quad (0; -2). \text{ Координати точок перетину дотичної } y = 4x + 14$$

$$\text{з віссю абсцис: } 4x + 14 = 0; \quad x = -3,5; \quad (-3,5; 0); \text{ з віссю ординат:}$$

$$y = 4 \cdot 0 + 14 = 14; \quad (0; 14).$$

Відповідь. $(0,5; 0)$, $(-3,5; 0)$, $(0; -2)$, $(0; 14)$.

19. Нехай $SABCD$ — задана чотирикутна піраміда, $ABCD$ — ромб з тупим кутом $\angle D = \beta$, $BD = d$, SO — висота піраміди. З вершини S піраміди побудуємо перпендикуляри SM , SN , SP і SL відповідно до сторін ромба DC , BC , AB і AD . Тоді $\angle SMO = \angle SNO = \angle SPO = \angle SLO = \alpha$. Маємо: $\triangle SMO = \triangle SNO = \triangle SPO = \triangle SLO$ (за катетом і гострим кутом). Звідси $OM = ON = OP = OL$ і O — центр вписаного у ромб $ABCD$ кола (точка перетину його діагоналей). За властивістю діагоналей ромба

$\angle ADO = \angle ODC = \frac{\beta}{2}$. З $\triangle AOD$ ($\angle O = 90^\circ$): $AO = OD \operatorname{tg} \angle D = \frac{d}{2} \operatorname{tg} \frac{\beta}{2}$. Тоді

$$AC = d \operatorname{tg} \frac{\beta}{2}. S_{ABCD} = \frac{1}{2} AC \cdot BD = \frac{1}{2} d \operatorname{tg} \frac{\beta}{2} \cdot d = \frac{1}{2} d^2 \operatorname{tg} \frac{\beta}{2}. \text{ З } \triangle ODM$$

$$(\angle M = 90^\circ): OM = OD \sin \angle D = \frac{d}{2} \sin \frac{\beta}{2}.$$

З $\triangle SOM$ ($\angle O = 90^\circ$): $H = SO = OM \operatorname{tg} \angle M = \frac{d}{2} \sin \frac{\beta}{2} \operatorname{tg} \alpha$. Тоді

$$V_{\text{пир.}} = \frac{1}{3} S_{\text{ос.}} \cdot H = \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{2} d^2 \operatorname{tg} \frac{\beta}{2} \cdot \frac{1}{2} d \sin \frac{\beta}{2} \operatorname{tg} \alpha = \frac{1}{12} d^3 \sin \frac{\beta}{2} \operatorname{tg} \frac{\beta}{2} \operatorname{tg} \alpha.$$

$$\text{Відповідь: } \frac{1}{12} d^3 \sin \frac{\beta}{2} \operatorname{tg} \frac{\beta}{2} \operatorname{tg} \alpha.$$

ВАРІАНТ 8

1. $2\frac{5^2}{9} + 1\frac{1^3}{6} = 3\frac{10+3}{18} = 3\frac{13}{18}$.

Відповідь: В.

2. $3m - 9 = 3(m - 3)$.

Відповідь: В.

3. Якщо $a = 7, b = -2$, то $\sqrt{2a-b} = \sqrt{2 \cdot 7 - (-2)} = \sqrt{16} = 4$. В-дь: Б.

4. $24 \text{ год} - 22 \text{ год } 30 \text{ хв} + 7 \text{ год } 45 \text{ хв} =$

$= 1 \text{ год } 30 \text{ хв} + 7 \text{ год } 45 \text{ хв} = 8 \text{ год } 75 \text{ хв} = 9 \text{ год } 15 \text{ хв}$. В-дь: Б.

5. $a^{\frac{3}{4}} = \sqrt[4]{a^3}$.

Відповідь: Б.

6. $\text{tg}\left(x - \frac{\pi}{4}\right) = \sqrt{3}; x - \frac{\pi}{4} = \frac{\pi}{3} + k\pi; x = \frac{\pi}{3} + \frac{\pi}{4} + k\pi;$

$x = \frac{7\pi}{12} + k\pi, k \in Z$.

Відповідь: Г.

7. $7 + 5 = 12$ (способів).

Відповідь: Г.

8. $\int_{-3}^0 x^2 dx = \frac{x^3}{3} \Big|_{-3}^0 = 0 - \frac{(-3)^3}{3} = 9$.

Відповідь: В.

9. $\vec{a}(-2;3) \cdot \vec{b}(4;7) = (-2) \cdot 4 + 3 \cdot 7 = 13$.

Відповідь: В.

10. $p = (5+5+8):2 = 9$ (см); $S = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)} =$
 $= \sqrt{9 \cdot (9-5) \cdot (9-5) \cdot (9-8)} = \sqrt{9 \cdot 4 \cdot 4 \cdot 1} = 12$ (см²).

Відповідь: Б.

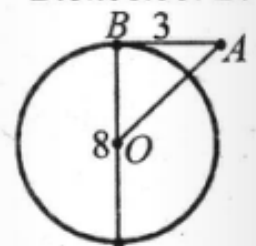
11. $V = 6 \cdot 2 \cdot 5 = 60$ (см³).

Відповідь: В.

12. $OB = 8 : 2 = 4$ — радіус кулі. Із прямокутного трикутника

OBA ($\angle B = 90^\circ$) отримаємо: $OA = \sqrt{4^2 + 3^2} = 5$ (см).

Відповідь: Г.

13. $y = -0,5 - x^2. x^2 \geq 0; -x^2 \leq 0; -0,5 - x^2 \leq -0,5; y \in (-\infty; -0,5]$.

Відповідь: $(-\infty; -0,5]$.

14. $2 \log_3(x-1) = \log_3(4x+1)$. ОДЗ: $\begin{cases} x-1 > 0, \\ 4x+1 > 0; \end{cases} \begin{cases} x > 1, \\ x > -0,25; \end{cases} x > 1$.

$\log_3(x-1)^2 = \log_3(4x+1); (x-1)^2 = 4x+1; x^2 - 2x + 1 - 4x - 1 = 0; x^2 - 6x = 0;$

$x(x-6) = 0; x_1 = 6; x_2 = 0$ — не задовольняє ОДЗ.

Відповідь: 6.

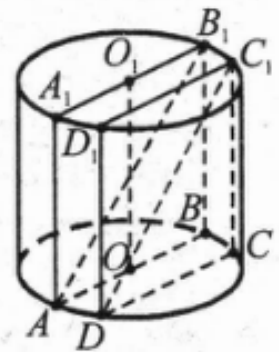
15. Після першого року на рахунку було $1,16 \cdot 10\,000 = 11\,600$ (грн), а після другого — $1,16 \cdot 11\,600 = 13\,456$ (грн). Отже, вкладник отримав прибуток $13\,456 - 10\,000 = 3456$ (грн).

Відповідь: 3456 грн.

16. Нехай OO_1 — циліндр, його осьовий переріз AA_1B_1B — квадрат. $AB_1 = 8\sqrt{2}$ см. Переріз DD_1C_1C паралельний до осі циліндра, $DC_1 = 10$ см. Оскільки AA_1B_1B — квадрат, то: $AA_1 = A_1B_1 = AB_1 : \sqrt{2} = 8\sqrt{2} : \sqrt{2} = 8$ (см). Тоді

$$DD_1 = 8 \text{ см. } \triangle DD_1C_1 (\angle D_1 = 90^\circ): D_1C_1 = \sqrt{DC_1^2 - DD_1^2} = \sqrt{10^2 - 8^2} = 6 \text{ (см).}$$

$$\text{Отже, } S_{DD_1C_1C} = DD_1 \cdot D_1C_1 = 8 \cdot 6 = 48 \text{ (см}^2\text{)}.$$

Відповідь: 48 см².

17. $4^{x-3} + 4^{x+1} > 514$; $4^{x-3} + 4^{x-3+4} > 514$; $4^{x-3}(1 + 4^4) > 514$; $257 \cdot 4^{x-3} > 514$;
 $4^{x-3} > 2$; $4^{x-3} > 4^{0,5}$; $x - 3 > 0,5$; $x > 3,5$; $x \in (3,5; +\infty)$.

Відповідь: $(3,5; +\infty)$.

18. $f(x) = \frac{3x-1}{x+8}$, $\alpha = \frac{\pi}{4}$. Рівняння дотичної до графіка функції має вигляд:

$$y = y'(x_0)(x - x_0) + y(x_0); f'(x) = \frac{3(x+8) - (3x-1)}{(x+8)^2} = \frac{25}{(x+8)^2}. \text{ Знайдемо}$$

координати точок дотику. Якщо α — кут між дотичною до графіка заданої функції в точці з абсцисою x_0 та віссю Ox , то $\text{tg } \alpha = f'(x_0)$. Маємо:

$$\text{tg } \frac{\pi}{4} = \frac{25}{(x_0+8)^2}; 1 = \frac{25}{(x_0+8)^2}; \begin{cases} (x_0+8)^2 = 25, \\ x_0 \neq -8; \end{cases} \begin{cases} x_0+8 = \pm 5, \\ x_0 \neq -8; \end{cases} x_0 = -13 \text{ або}$$

$$x_0 = -3.$$

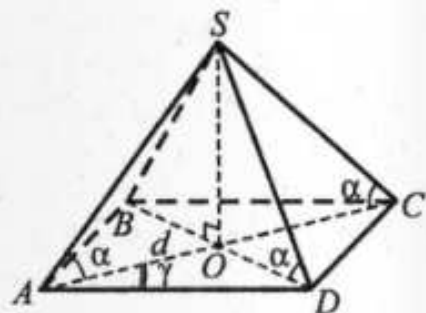
$$\text{Тоді: 1) } y_0 = y(-13) = \frac{3 \cdot (-13) - 1}{-13 + 8} = 8; A(-13; 8); \text{ рівняння дотичної}$$

$$y = x - (-13) + 8; y = x + 21; \text{ 2) } y_0 = y(-3) = \frac{3 \cdot (-3) - 1}{-3 + 8} = -2; B(-3; -2); \text{ рівняння дотичної: } y = x - (-3) - 2; y = x + 1.$$

Координати точок перетину дотичних з віссю ординат: 1) прямої $y = x + 21$: $y = 0 + 21 = 21$; $(0; 21)$; 2) прямої $y = x + 1$: $y = 0 + 1 = 1$; $(0; 1)$.

Відповідь. $(0; 21), (0; 1)$.

19. Нехай $SABCD$ — задана чотирикутна піраміда,
 $BD = AC = d$, $\angle CAD = \gamma$. SO — висота піраміди.
 Тоді OA , OB , OC і OD — ортогональні проєкції
 бічних ребер на площину основи.

$\angle SAO = \angle SBO = \angle SCO = \angle SDO = \alpha$. З рівності
 прямокутних трикутників SOA , SOB , SOC і SOD
 (за спільним катетом SO і гострим кутом α) ви-
 пливає, що $OA = OB = OC = OD$. Отже, точка O є центром кола, описано-
 го навколо прямокутника $ABCD$. З $\triangle SOA$ ($\angle O = 90^\circ$): $H = SO = OA \operatorname{tg} \angle A =$
 $= \frac{d}{2} \operatorname{tg} \alpha$. $\angle AOB$ — зовнішній кут рівнобедреного трикутника AOD , тому

$$\angle AOB = 2\angle OAD = 2\gamma. \text{ Тоді } S_{\alpha} = \frac{1}{2} AC^2 \sin \angle AOB = \frac{1}{2} d^2 \sin 2\gamma.$$

$$V = \frac{1}{3} \cdot S_{\alpha} \cdot H = \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{2} d^2 \sin 2\gamma \cdot \frac{d}{2} \operatorname{tg} \alpha = \frac{d^3}{12} \sin 2\gamma \operatorname{tg} \alpha.$$

Відповідь: $\frac{d^3}{12} \sin 2\gamma \operatorname{tg} \alpha.$

ВАРІАНТ 9

1. Швидкість збільшилася на $(100 - 80) : 80 \cdot 100\% = 25\%$.

Відповідь: Б.

2. 7тп.

Відповідь: Б.

$$3. \frac{3x^2 - 27}{18 - 6x} = \frac{3(x^2 - 9)}{-6(x-3)} = -\frac{(x-3)(x+3)}{2(x-3)} = -\frac{x+3}{2}$$

Відповідь: Г.

4. Розв'язком нерівності $x^2 + 2x - 3 \geq 0$ є число -3 , бо $(-3)^2 + 2 \cdot (-3) - 3 = 9 - 6 - 3 = 0 \geq 0$.

Відповідь: А.

5. Рівняння $\operatorname{tg} x = 2$ має розв'язки.

Відповідь: Г.

$$6. 2^{x-2} + 2^x = 10; \frac{2^x}{2^2} + 2^x = 10; \frac{5}{4} \cdot 2^x = 10; 2^x = 8; x = 3. \text{ В-дь: В.}$$

7. Шукана ймовірність дорівнює $\frac{1}{2}$.

Відповідь: Г.

	А	Б	В	Г
1		X		
2		X		
3				X
4	X			
5				X
6			X	
7				X
8		X		
9		X		
10			X	
11				X
12		X		

$$8. \int (3 \cos x - 2 \sin x) dx = \int 3 \cos x dx - \int 2 \sin x dx = 3 \int \cos x dx - 2 \int \sin x dx =$$

$$= 3 \sin x + 2 \cos x + C.$$

Відповідь: Б.

$$9. CD^2 = AD \cdot DB.$$

Відповідь: Б.

$$10. \frac{AB}{\sin \angle C} = 2R; R = \frac{AB}{2 \sin \angle C} = \frac{4\sqrt{3}}{2 \sin 60^\circ} = \frac{4\sqrt{3}}{2 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}} = 4 \text{ (см).}$$

Відповідь: В.

11. Відстань між двома довільними точками сфери не може бути більшою від діаметра сфери, який дорівнює $6 \cdot 2 = 12$ (см).

Відповідь: Г.

$$12. S_o = 5^2 = 25 \text{ (см}^2\text{)}; S_6 = S_n - 2S_o = 110 - 2 \cdot 25 = 60 \text{ (см}^2\text{)};$$

$$P_o = 4 \cdot 5 = 20 \text{ (см)}; H = S_6 : P_o = 60 : 20 = 3 \text{ (см).}$$

Відповідь: Б.

$$13. \cos(\pi + \alpha) \cos(\alpha - 2\pi) + \sin^2\left(\alpha - \frac{3\pi}{2}\right) = -\cos \alpha \cdot \cos \alpha + \cos^2 \alpha = 0. \text{ В-дь: 0.}$$

$$14. f(x) = 1 - \lg(x-3); 1 - \lg(x-3) > 0; \lg(x-3) < \lg 10; 0 < x-3 < 10;$$

$$3 < x < 13; x \in (3; 13).$$

Відповідь: (3; 13).

$$15. f(x) = \frac{3-x^2}{x+2}. \text{ ОДЗ: } x \neq -2. f'(x) = \frac{-2x(x+2) - (3-x^2)}{(x+2)^2} = \frac{-x^2 - 4x - 3}{(x+2)^2}.$$

$$\text{Знайдемо критичні точки: } \frac{-x^2 - 4x - 3}{(x+2)^2} = 0; x^2 + 4x + 3 = 0; x_1 = -3, x_2 = -1.$$

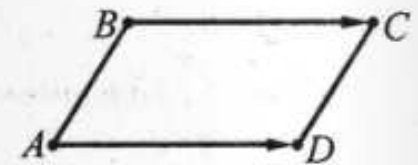
Відповідь: -3 і -1 .

16. Щоб знайти координати точки $A(x; y; z)$, скористаємося рівністю $\overline{AD} = \overline{BC}$.

$$\overline{AD}(0-x; 11-y; -2-z) = \overline{BC}(4+2; -2-7; 3-1).$$

Тоді: $-x = 6; x = -6; 11 - y = -9; y = 20; -2 - z = 2; z = -4$.

Отже, $A(-6; 20; -4)$.

Відповідь: $A(-6; 20; -4)$.

17. $\sqrt{3-x} + \sqrt{x+2} = 3$. ОДЗ: $\begin{cases} 3-x \geq 0, \\ x+2 \geq 0; \end{cases} \begin{cases} x \leq 3, \\ x \geq -2; \end{cases} x \in [-2; 3]$. Піднесемо обидві

частини рівняння до квадрату: $3-x + 2\sqrt{(3-x)(x+2)} + x+2 = 9$;

$$2\sqrt{(3-x)(x+2)} = 4; \sqrt{(3-x)(x+2)} = 2; (3-x)(x+2) = 4;$$

$$3x + 6 - x^2 - 2x - 4 = 0; x^2 - x - 2 = 0; x_1 = -1, x_2 = 2.$$

Відповідь: $-1; 2$.

18. $\log_9 3 \cdot \lg 5 \cdot \log_{27} 10 = \lg 5 \cdot \frac{\lg 3}{\lg 3^2} \cdot \frac{1}{\lg 3^3} = \lg 5 \cdot \frac{\lg 3}{2 \lg 3} \cdot \frac{1}{3 \lg 3} = \frac{\lg 5}{6 \lg 3} = \frac{1}{6} \log_3 5$.

Відповідь: $\frac{1}{3} \log_3 5$.

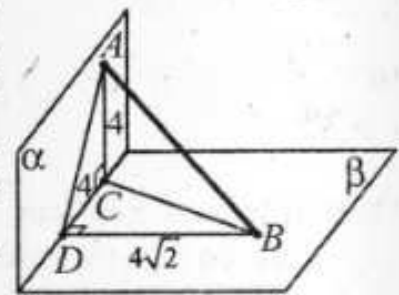
19. Нехай $\alpha \perp \beta$, CD — лінія перетину площин α і β , $A \in \alpha$, $B \in \beta$. $AC \perp CD$, $AC = 4$ см, $BD \perp CD$, $BD = 4\sqrt{2}$ см, $CD = 4$ см. Оскільки $\alpha \perp \beta$ і $BD \perp CD$, то $BD \perp \alpha$. Аналогічно $AC \perp \beta$. У $\triangle ACD$ ($\angle C = 90^\circ$) $AC = CD = 4$ см, тому $AD = AC\sqrt{2} = 4\sqrt{2}$ (см). У прямокутному трикутнику ADB ($\angle D = 90^\circ$)

$AD = BD = 4\sqrt{2}$ см, тому $AB = AD\sqrt{2} = 4\sqrt{2} \cdot \sqrt{2} = 8$ (см). BC є проекцією AB на площину β , тому $\angle ABC$ — кут, який утворює AB з площиною β .

З $\triangle ACB$ ($\angle C = 90^\circ$): $\sin \angle B = \frac{AC}{AB} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$, звідки $\angle B = 30^\circ$. Аналогічно

AD — проекція AB на площину α , тому $\angle BAD$ — кут, який утворює AB з площиною α . У прямокутному $\triangle ADB$ ($\angle D = 90^\circ$): $AD = DB$, тому $\angle BAD = 45^\circ$.

Відповідь: 30° і 45° .

ВАРІАНТ 10

1. $6\% = 0,06$; $300 \cdot 0,06 = 18$ (кг).

Відповідь: А.

2. $(2x - 7) + (3 + 5x) = 2x - 7 + 3 + 5x = 7x - 4$.

Відповідь: Г.

3. $\frac{3}{2x^2y} \cdot 4x^4 = \frac{3 \cdot 4x^4}{8x^6y} = \frac{12x^4}{8x^6y}$.

Відповідь: В.

4. Не є розв'язком нерівності $x^2 + x - 6 < 0$ число 3, бо $3^2 + 3 - 6 = 6$ і нерівність $6 < 0$ є хибною.

Відповідь: Г.

5. $\arcsin\left(-\frac{\sqrt{3}}{2}\right) = -\frac{\pi}{3}$.

Відповідь: В.

6. $3^{x^2+x} = 9$; $3^{x^2+x} = 3^2$; $x^2 + x = 2$; $x^2 + x - 2 = 0$; $x_1 = -2$; $x_2 = 1$.

Відповідь: Б.

7. Із 6 чисел на гранях кубика парних чисел є 3. Отже, шукана

	А	Б	В	Г
1	X			
2				X
3			X	
4				X
5			X	
6		X		
7		X		
8				X
9		X		
10			X	
11	X			
12	X			

ймовірність дорівнює $\frac{3}{6} = \frac{1}{2}$.

Відповідь: Б.

8. $\int_0^{\pi/2} (\cos x - \sin x) dx = \int_0^{\pi/2} \cos x dx - \int_0^{\pi/2} \sin x dx = \sin x \Big|_0^{\pi/2} + \cos x \Big|_0^{\pi/2} =$

$= \sin \frac{\pi}{2} - \sin 0 + \cos \frac{\pi}{2} - \cos 0 = 1 - 0 + 0 - 1 = 0$.

Відповідь: Г.

9. $B_1C_1 : BC = A_1B_1 : AB = 3 : 2$.

Відповідь: Б.

10. $1 < \sqrt{3} < 2$, тому $AB < AC < BC$; $\angle C < \angle B < \angle A$. Оскільки $2^2 = (\sqrt{3})^2 + 1^2$,

то $\triangle ABC$ — прямокутний, $\sin \angle B = \frac{\sqrt{3}}{2}$, тому $\angle B = 60^\circ$.

Відповідь: В.

11. $r = 10 : 2 = 5$ (см); $S = \pi r^2 = \pi \cdot 5^2 = 25\pi$ (см²).

Відповідь: А.

12. $3^2 + 6^2 = 45$ (см²) — квадрат діагоналі основи;

$\sqrt{7^2 - 45} = \sqrt{4} = 2$ (см) — висота паралелепіпеда;

$S_{\text{пов}} = S_{\text{біч}} + 2S_{\text{осн}} = 2 \cdot (3 + 6) \cdot 2 + 2 \cdot 3 \cdot 6 = 72$ (см²). Відповідь: А.

13. $\sin 2\alpha = 2 \sin \alpha \cos \alpha$. Кут α лежить в III чверті, тоді $\sin \alpha = -\sqrt{1 - \cos^2 \alpha} =$
 $= -\sqrt{1 - 0,36} = -0,8$. $\sin 2\alpha = 2 \cdot (-0,8) \cdot (-0,6) = 0,96$. Відповідь: 0,96.

14. $\log_{0,5}^2 x - \log_{0,5} x - 2 \leq 0$. Введемо заміну $\log_{0,5} x = y$ й отримаємо:

$y^2 - y - 2 \leq 0$; $(y + 1)(y - 2) \leq 0$; $-1 \leq y \leq 2$. Повернемося до заміни:

$-1 \leq \log_{0,5} x \leq 2$; $\log_{0,5} 2 \leq \log_{0,5} x \leq \log_{0,5} 0,25$; $0,25 \leq x \leq 2$; $x \in [0,25; 2]$.

Відповідь: $[0,25; 2]$.

$$15. f(x) = \frac{1}{3}x^3 - x^2 - 8x + 5. f'(x) = \left(\frac{1}{3}x^3 - x^2 - 8x + 5\right)' = x^2 - 2x - 8.$$

$$f'(x) < 0; x^2 - 2x - 8 < 0; (x-4)(x+2) < 0; x \in (-2; 4).$$

Отже, проміжком спадання є $[-2; 4]$.

Відповідь: $[-2; 4]$.

$$16. \vec{a} \cdot (2\vec{a} - \vec{b}) = 2\vec{a}^2 - \vec{a} \cdot \vec{b} = 2|\vec{a}|^2 - |\vec{a}| \cdot |\vec{b}| \cos 120^\circ = 2 \cdot 3^2 - 3 \cdot 2 \cos 120^\circ =$$

$$= 18 - 6 \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) = 21.$$

Відповідь: 21.

$$17. \sqrt{2-x} + \sqrt{x+3} = 3. \text{ ОДЗ: } \begin{cases} 2-x \geq 0, \\ x+3 \geq 0; \end{cases} \begin{cases} x \leq 2, \\ x \geq -3; \end{cases} x \in [-3; 2]. \text{ Піднесемо обидві}$$

частини рівняння до квадрату: $2-x + 2\sqrt{(2-x)(x+3)} + x+3 = 9;$

$$2\sqrt{(2-x)(x+3)} = 4; \sqrt{-x^2 - x + 6} = 2; -x^2 - x + 6 = 4; x^2 + x - 2 = 0;$$

$$x_1 = -2, x_2 = 1.$$

Відповідь: $-2; 1$.

$$18. \log_7 2 \cdot \lg 7 \cdot \log_{16} 10 = \log_7 2 \cdot \frac{1}{\log_7 10} \cdot \frac{\log_7 10}{\log_7 16} = \frac{1}{\log_7 2^4} = \frac{1}{4}.$$

Відповідь: $\frac{1}{4}$.

19. Нехай $SABC$ — задана піраміда, $\triangle ABC$ — рівносторонній, $(SAC) \perp (ABC)$ і $(SBC) \perp (ABC)$. Тоді пряма SC перетину площин SAC і SBC перпендикулярна до площини основи, $SC \perp (ABC)$. Отже, SC — висота піраміди і $SC = H$. Побудуємо $CD \perp AB$, тоді $SD \perp AB$ і

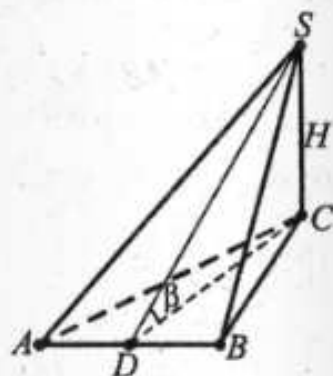
$$\angle SDC = \beta. \text{ З } \triangle SCD (\angle C = 90^\circ): SD = \frac{SC}{\sin \angle D} = \frac{H}{\sin \beta};$$

$$CD = \frac{SC}{\text{tg } \angle D} = \frac{H}{\text{tg } \beta}. \text{ З рівностороннього трикутника}$$

$$ABC: BC = \frac{DC}{\sin 60^\circ} = \frac{H}{\text{tg } \beta \cdot \sin 60^\circ} = \frac{2H}{\sqrt{3} \text{tg } \beta}. S_6 = 2S_{SBC} + S_{ASB} = BC \cdot SC +$$

$$+ \frac{1}{2} AB \cdot SD = BC \left(SC + \frac{1}{2} SD \right) = \frac{2H}{\sqrt{3} \text{tg } \beta} \left(H + \frac{H}{2 \sin \beta} \right) = \frac{H^2}{\sqrt{3} \text{tg } \beta} \left(2 + \frac{1}{\sin \beta} \right).$$

$$\text{Відповідь: } \frac{H^2}{\sqrt{3} \text{tg } \beta} \left(2 + \frac{1}{\sin \beta} \right).$$

ВАРІАНТ 11

1. Ціна знизилася на $(50 - 40) : 50 \cdot 100\% = 20\%$. *Відповідь:* А.
 2. $-2a^2b$. *Відповідь:* Б.

3. $\frac{8y^2 - 2}{8 - 16y} = \frac{2(4y^2 - 1)}{-8(2y - 1)} = -\frac{(2y - 1)(2y + 1)}{4(2y - 1)} = -\frac{2y + 1}{4}$. *В-дь:* А.

4. Число -1 є розв'язком нерівності $x^2 - 2x \geq 0$, бо $(-1)^2 - 2 \cdot (-1) = 1 + 2 = 3 \geq 0$. *Відповідь:* Б.

5. $-\frac{\pi}{3} + 2\pi k, k \in \mathbb{Z}$. *Відповідь:* А.

6. $5^{x+3} - 25 \neq 0; 5^3 \cdot 5^x \neq 25; 5^x \neq 5^{-1}; x \neq -1;$
 $x \in (-\infty; -1) \cup (-1; +\infty)$. *Відповідь:* Б.

7. Дільниками числа 24 не більшими 6 є числа 1, 2, 3, 4, 6 —
 усього 5 чисел. Шукана ймовірність дорівнює $\frac{5}{6}$. *В-дь:* В.

	А	Б	В	Г
1	X			
2		X		
3	X			
4		X		
5	X			
6		X		
7			X	
8		X		
9		X		
10			X	
11				X
12	X			

8. Первісною для функції $f(x) = 8x^7$ є $F(x) = x^8 + C$. *Відповідь:* Б.

9. $\angle N = \angle B = 105^\circ$. *Відповідь:* Б.

10. $\angle B = 180^\circ - 135^\circ - 15^\circ = 30^\circ; \frac{AB}{\sin \angle C} = \frac{AC}{\sin \angle B}$
 $AC = \frac{AB \sin \angle B}{\sin \angle C} = \frac{2\sqrt{2} \sin 30^\circ}{\sin 135^\circ} = \frac{2\sqrt{2} \cdot 0,5}{\sqrt{2}/2} = 2$ (см). *Відповідь:* В.

11. $l = 6 : \cos 60^\circ = 6 : 0,5 = 12$ (см). *Відповідь:* Г.

12. $d = a\sqrt{2} = 3\sqrt{2} \cdot \sqrt{2} = 6$ (см) — діагональ основи; $S = 6 \cdot 5 = 30$ (см²). *В-дь:* А.

13. $\frac{\sin \alpha}{1 + \cos \alpha} + \frac{1 + \cos \alpha}{\sin \alpha} = \frac{\sin^2 \alpha + (1 + \cos \alpha)^2}{\sin \alpha(1 + \cos \alpha)} = \frac{\sin^2 \alpha + 1 + 2 \cos \alpha + \cos^2 \alpha}{\sin \alpha(1 + \cos \alpha)} =$
 $= \frac{2 + 2 \cos \alpha}{\sin \alpha(1 + \cos \alpha)} = \frac{2(1 + \cos \alpha)}{\sin \alpha(1 + \cos \alpha)} = \frac{2}{\sin \alpha}$. *Відповідь:* $\frac{2}{\sin \alpha}$.

14. $y = \frac{1}{\sqrt{\log_{0,5}(x-2)}}$. $\log_{0,5}(x-2) > 0; \log_{0,5}(x-2) > \log_{0,5} 1; \begin{cases} x-2 > 0, \\ x-2 < 1; \end{cases} \begin{cases} x > 2, \\ x < 3; \end{cases} x \in (2; 3)$.
Відповідь: (2; 3).

15. $y = x^2 - \frac{x^3}{3} + 3x - \frac{1}{3}$. $y' = 2x - x^2 + 3 = -x^2 + 2x + 3 = -(x+1)(x-3)$. Знайдемо критичні точки: $y' = 0; (x+1)(x-3) = 0; x_1 = -1; x_2 = 3$. Розіб'ємо область визначення критичними точками на проміжки. Визначимо знак похідної на кожному з них:

x	$(-\infty; -1)$	-1	$(-1; 3)$	3	$(3; +\infty)$
$f'(x)$	$-$	0	$+$	0	$-$
$f(x)$	$\searrow$	min	$\nearrow$	max	$\searrow$

$x = -1$ — точка мінімуму, $x = 3$ — точка максимуму.

Відповідь: Точка мінімуму — $x = -1$, точка максимуму — $x = 3$.

16. $A(2; 3; 3)$, $B(3; 1; 4)$. За умовою, шукана точка C лежить на осі абсцис, тому $C(x; 0; 0)$ і $AC^2 = BC^2$.

$$AC^2 = (x-2)^2 + (0-3)^2 + (0-3)^2 = x^2 - 4x + 22;$$

$$BC^2 = (x-3)^2 + (0-1)^2 + (0-4)^2 = x^2 - 6x + 26;$$

$$x^2 - 4x + 22 = x^2 - 6x + 26; 2x = 4; x = 2. \text{ Отже, } C(2; 0; 0). \quad \text{В-дь: } C(2; 0; 0).$$

17. $\sqrt{8-x} + \sqrt{x+2} = 4$. ОДЗ: $\begin{cases} 8-x \geq 0, \\ x+2 \geq 0; \end{cases} \begin{cases} x \leq 8, \\ x \geq -2; \end{cases} x \in [-2; 8]$. Піднесемо обидві

частини рівняння до квадрату: $8-x + 2\sqrt{(8-x)(x+2)} + x+2 = 16$;

$$2\sqrt{(8-x)(x+2)} = 6; \sqrt{-x^2 + 6x + 16} = 3; -x^2 + 6x + 16 = 9;$$

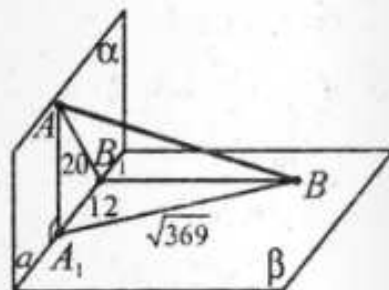
$$x^2 - 6x - 7 = 0; x_1 = -1, x_2 = 7.$$

Відповідь: $-1; 7$.

18. $\log_{11} 3 \cdot \lg 11 \cdot \log_{81} 10 = \log_{11} 3 \cdot \frac{1}{\log_{11} 10} \cdot \frac{\log_{11} 10}{\log_{11} 81} = \frac{\log_{11} 3}{\log_{11} 3^4} = \frac{1}{4}$.

Відповідь: $\frac{1}{4}$.

19. Нехай α і β — площини, $\alpha \perp \beta$, a — лінія їх перетину, $A \in \alpha$, $B \in \beta$. Побудуємо $AA_1 \perp a$. Оскільки $AA_1 \subset \alpha$ і $\alpha \perp \beta$, то $AA_1 \perp \beta$. Аналогічно побудуємо $BB_1 \perp a$, тоді $BB_1 \perp \alpha$. Отже, проекція відрізка AB на площину β — відрізок A_1B , а на площину α — відрізок AB_1 . Отже, $AB_1 = 20$ см, $A_1B = \sqrt{369}$ см,

$$A_1B_1 = 12 \text{ см. З } \triangle A_1BB_1 (\angle B_1 = 90^\circ): BB_1^2 = 369 - 12^2 = 225.$$

$$\text{З } \triangle AB_1B (\angle B_1 = 90^\circ): AB = \sqrt{AB_1^2 + BB_1^2} = \sqrt{20^2 + 225} = \sqrt{625} = 25 \text{ (см).}$$

Відповідь: 25 см.

ВАРІАНТ 12

1. $30\% = 0,3; 240 \cdot 0,3 = 72$ (т).

Відповідь: Б.

2. $(2x^2 - 3x + 5) - (2x^2 - 5x - 1) = 2x^2 - 3x + 5 - 2x^2 + 5x + 1 = 2x + 6$.

Відповідь: А.

3. $\frac{a^8}{10} \cdot \frac{5}{a^2} = \frac{a^8 \cdot 5}{10 \cdot a^2} = \frac{a^6}{2}$.

Відповідь: А.

4. Число 1 є розв'язком нерівності $x^2 - x \geq 0$, бо $1^2 - 1 \geq 0; 0 \geq 0$.

Відповідь: Г.

5.

Відповідь: В.

6. $4^{x-2} = \left(\frac{1}{4}\right)^{2x-1}; 4^{x-2} = 4^{-(2x-1)}; x-2 = -2x+1; 3x=3; x=1$.

Відповідь: Б.

7. Із 9 подій сприятливих є 2. Тому $P = \frac{2}{9}$.

Відповідь: В.

8. Первісною для функції $f(x) = 5e^x$ є $F(x) = 5e^x + C; F(0) = -2;$

$5e^0 + C = -2; 5 \cdot 1 + C = -2; C = -7$. Отже, $F(x) = 5e^x - 7$.

Відповідь: Б.

9. $\angle B = \angle L = 70^\circ; \angle C = 180^\circ - 30^\circ - 70^\circ = 80^\circ$

Відповідь: В.

10. $\angle B = 180^\circ - 60^\circ = 120^\circ$. За теоремою косинусів отримаємо:

$AC^2 = AB^2 + BC^2 - 2AB \cdot BC \cdot \cos \angle B = 4^2 + 7^2 - 2 \cdot 4 \cdot 7 \cdot \cos 120^\circ = 16 + 49 + 28 = 93; AC = \sqrt{93}$ см.

Відповідь: А.

11. $R = \sqrt{10^2 - 6^2} = \sqrt{64} = 8$ (см).

Відповідь: Б.

12. $H = \sqrt{5^2 - 3^2} = \sqrt{16} = 4$ (см). $S_6 = 3 \cdot 3 \cdot 4 = 36$ (см²).

Відповідь: Б.

13. $\frac{\sin \beta}{1 + \cos \beta} + \frac{\sin \beta}{1 - \cos \beta} = \frac{\sin \beta \cdot (1 - \cos \beta + 1 + \cos \beta)}{(1 + \cos \beta)(1 - \cos \beta)} = \frac{2 \sin \beta}{1 - \cos^2 \beta} = \frac{2 \sin \beta}{\sin^2 \beta} = \frac{2}{\sin \beta}$.

Відповідь: $\frac{2}{\sin \beta}$.

14. $\log_3^2 x < 4; \log_3^2 x - 4 < 0; (\log_3 x + 2)(\log_3 x - 2) < 0; -2 < \log_3 x < 2; \log_3 \frac{1}{9} < \log_3 x < \log_3 9;$

$\frac{1}{9} < x < 9$. Нерівність задовольняють 8 цілих чисел від 1 до 8. В-дь: 8.

15. $f(x) = \frac{x}{2} + \frac{2}{x}; f'(x) = \frac{1}{2} - \frac{2}{x^2}$ Знайдемо критичні точки на відрізку $[1; 4]$:

$\frac{1}{2} - \frac{2}{x^2} = 0; \frac{2}{x^2} = \frac{1}{2}; x^2 = 4; x_1 = -2$ — не підходить, $x_2 = 2$. Порівняємо

значення функції $f(1), f(2)$ і $f(4)$: $f(1) = \frac{1}{2} + \frac{2}{1} = 2\frac{1}{2}$; $f(2) = 2$; $f(4) = 2\frac{1}{2}$.

Отже, $\min_{[1;4]} f(x) = f(2) = 2$.

Відповідь: 2.

16. $\vec{a}(2; m-5; -6), |\vec{a}| = 7. 2^2 + (m-5)^2 + (-6)^2 = 7^2; 4 + m^2 - 10m + 25 + 36 = 49;$
 $m^2 - 10m + 65 = 49; m^2 - 10m + 16 = 0; m_1 = 2, m_2 = 8.$ Відповідь: 2; 8.

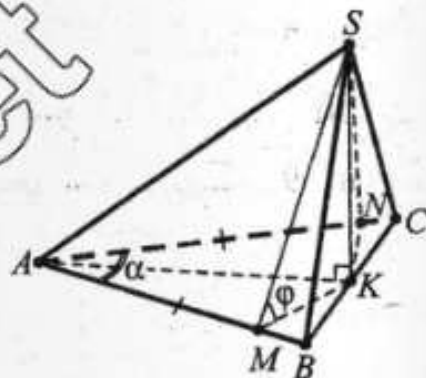
17. $\sqrt{x+8} + \sqrt{2-x} = 4.$ ОДЗ: $\begin{cases} x+8 \geq 0, \\ 2-x \geq 0; \end{cases} \begin{cases} x \geq -8, \\ x \leq 2; \end{cases} x \in [-8; 2].$ Піднесемо обидві

частини рівняння до квадрату: $x+8 + 2\sqrt{(x+8)(2-x)} + 2-x = 16;$

$2\sqrt{(2x-x^2+16-8x)} = 6; \sqrt{-x^2-6x+16} = 3; -x^2-6x+16 = 9;$
 $x^2 + 6x - 7 = 0; x_1 = -7, x_2 = 1.$ Відповідь: -7; 1.

18. $\log_{17} 2 \cdot \lg 17 \cdot \log_8 10 = \log_{17} 2 \cdot \frac{1}{\log_{17} 10} \cdot \frac{\log_{17} 10}{\log_{17} 8} = \frac{\log_{17} 2}{\log_{17} 2^3} = \frac{1}{3}.$ В-дь. $\frac{1}{3}$.

19. Нехай $SABC$ — задана піраміда, $\triangle ABC$ — рівнобедрений ($AB = AC$), $BC = a, \angle BAC = \alpha$. Грань SBC перпендикулярна до площини основи, тоді висота піраміди SK лежить у цій грані. Проведемо $SM \perp AB$ і $SN \perp AC$. За теоремою про три перпендикуляри $KM \perp AB$ і $KN \perp AC$. Тоді $\angle SMK = \angle SNK = \varphi. \triangle SKM = \triangle SKN$ (за катетом SK і гострим кутом φ), звідки $KM = KN$, тому точка K належить бісектрисі кута BAC , а значить K — середина BC , $BK = \frac{1}{2} BC = \frac{1}{2} a$. У $\triangle AKB \angle A = \frac{1}{2} \angle BAC = \frac{\alpha}{2}$.

З $\triangle AKB (\angle K = 90^\circ): \frac{BK}{\sin \angle A} = \frac{a}{2 \sin(\alpha/2)}; AK = \frac{BK}{\text{tg} \angle A} = \frac{a}{2 \text{tg}(\alpha/2)}$.

З $\triangle AMK (\angle M = 90^\circ): KM = AK \sin \angle A = \frac{a}{2 \text{tg}(\alpha/2)} \cdot \sin \frac{\alpha}{2} = \frac{a}{2} \cos(\alpha/2).$

З $\triangle SKM (\angle K = 90^\circ): SK = KM \text{tg} \angle M = \frac{a}{2} \cos \frac{\alpha}{2} \text{tg} \varphi;$

$SM = \frac{KM}{\cos \angle M} = \frac{a \cos(\alpha/2)}{2 \cos \varphi}.$ Отже, $S_{\sigma} = 2S_{\triangle ASB} + S_{\triangle BSC} =$

$= 2 \cdot \frac{1}{2} AB \cdot SM + \frac{1}{2} BC \cdot SK = \frac{a}{2 \sin(\alpha/2)} \cdot \frac{a \cos(\alpha/2)}{2 \cos \varphi} + \frac{1}{2} a \cdot \frac{a}{2} \cos \frac{\alpha}{2} \text{tg} \varphi =$

$= \frac{a^2}{4} \left(\frac{\text{ctg}(\alpha/2)}{\cos \varphi} + \cos \frac{\alpha}{2} \text{tg} \varphi \right).$ Відповідь: $\frac{a^2}{4} \left(\frac{\text{ctg}(\alpha/2)}{\cos \varphi} + \cos \frac{\alpha}{2} \text{tg} \varphi \right).$